

شرائط انتشار

ولایاتده ودرسمادته محل
اقامتلینه کوندرلک اوزره
سنه لکی ۷۰ الی ابانی ۴۰
غروشدرد اداره خانه دن
القی اوزره سنه لکی ۵۰
الی ابانی ۳۰ غروشدرد
آبونه لر سنه ابتداسندن
ینی الی اوچنچی نوسروندن
اعتبارا برسنه لک ویاخود
الی ابانی اوله رق قید
اولنور.

محل اداره سی

باب عالی جوارنده ابو -
السعود جاده سنده محمود بك
مطبعه سیدر.
امور اداره و تحریریه متعلق
خصوصات ایچون مجد رضا
افندی نامنه مراجعت
اولمیلدر درج اولفیان
اوراق اعاده اولمناز.
اداره خانه جمعه دن ماعدا
هرکون آجقندر.

سنة ۱۳۰۷
سر محمد رضا

مقالات علمی و فنی و ادبیات ، گزارش ادبیاتک تجلیطه آثار بر

Directeur Mehmed Riza

مدیر: محمد رضا

نومرو ۵۵

نسخه سی ۵۰ پاره در

ازمیر وختیمی

بو حاله كوره شمسك آلؤلری آرتق بر چوق منظوملرده بحث اولدنی وجهله بر خیال اولق حکمندن چیقوب حقیقت شكله بر مشدر . سطح شمس بونلرله ملودر . آلؤلرك عدد و جسماتی غایتله مختلفدر . سطح شمسده بیهك سکنز یوز یمش بر سنهنده بر فعالیت کوریلوب بوحال ۱۸۸۴ سنهنده تکرار ایلمش بوندن ایکی سنه قدر مقدم آلؤلرك شدق آرتمشدر . شمس حالا بر دورو فعالیتدهدر . مع هذا بوفعالیتك اون ایکی سنهده بر کره وقوع بولدیغه دقت ایلش اولوب یالکیز بونك سببی هنوز کشف ایدلمه مشدر .

یالکیز شوراسی غیر قابل انکاردرکه ، شمسک بویله دور فعالیت کیرمسی ارضمن اوزرنده بر طاقم تأثیراتی موجب اولمده ، یعنی (عکس صدای) شمس کوش ارضی مهتر ایتکدهدر ! ابرؤ میقناتپسیه نك تبدلانی بویله باشدیجه بر تأثیر اولق اوزره کوستریله یلور .

کونشده نه قدر شدت کورلسه یوز فرق طقوز میلیون کیلومترو اوزاقده بولنان ابرده او درجه لرده شدت کوریلور .

بعض دفعه لر تبدل او قدر شدتله حس اولتورکه عادتاً بوسهلر حرکتلری شسا - شیرمق آسریقادهده اورویادهده ، الحاصل بتون کره من اوزرنده بر اهتزاز میقناتپسی وقوع بولیور ، خطلوط تاغرافیه منقطع اوله رق تلفونلر یوریلور .

کیفیت بومرکزدهده حالاً بزه سیاراتك آره لر ی بوشاقندن عبارت اولدیغندن بحث ایدیلور ! خیر ، فضا اصلاً بوش دکدر ؛ بالعکس بین العوالم بوسته اق خدمتی کورر بر محل مخبره در !

شمسك ، بزم فورطنه لریمزی ، شمشکالریمزی ، رعدلریمزی ، زلازل ارضیه منزی عادتاً بشیکده کی چو جفک تبسملری قبیلندن عدا ایتدیرن قورقوج بورالری ارضمنزه قدر حس اولتمدهده وقومشورلریمز اولان مریخه ووه نوسهده او نسبتده تأثیر ایلکمدهدر !

کم بیلیر ! احتمال که بر کون دهامقتدر بر ادیسون چقه رق شمسك کورنیلرینی قولاغزله ایصال ایدم جک مکمل بر تافون ایجاد ایدر !

ذاتاً شمدی دخی زیاده لشن فجر شالیر ارباب دقتی اوغراشدیرمیرور دکدر . الحاصل فن سنه دن سنه یه ، کوندن کونه بیوک خطوملرله ترقی ایدرک معرفت کاشانی ایلری به کورتورمکدهدر .

شمسك لکلری الك اول بیهك آتی یوز اون بر سنه میلادی سنهنده جزویت یاپاسلرندن (شهر) طرفندن رؤیت اولنه رق اول زمان بعض رؤسای روحانییه اخبار ایلش ایدی ده بو وجهله اینسانلماش و نلسقوبلره قباحث بولمش ایدی .

عادتاً فنونك ترقیاته سد چکیلور دیرمک دگیلدر ؛ یا یالکیز اوزمان اولسه ، نه ایسه نه ! عصر مزده دخی بویله موانع کورلمه مش دکدر .

مثلاً دهسا ۱۸۱۰ سنه سنهنده بیسوک نابولون پارس رصدخانه سنهنده (آراغو) نك تلسقوبله شمسه باقورق لکلرینی کورمش ایدی ده بونلرک شمسه منسوب اولدیغنی بر درلو قبول ایدمه مش ایدی !

شمسك لکلری اسکیدن بری نظر دقتی جلب ایتمه مش دکدر . (اووید) ایله (ورژیل) بعض اترلرنده بولکلردن بحث ایلمه شلر در . جنیلی (ماتوآن لین) ک آنسیقوبیدیسی میلادک اوج یوز بر سنه سنندن بیهك ایکی یوز بش سنه سنه قدر چینی هیتشناسلر طرفندن کشف اولنان لکلری قید ایتمشدر .

شمسك حرکت محوریسی ، بیهك آتی یوز اون سنه سنهنده (فابریکوس) نام ذات طرفندن بر لکدنک تدقیقه کشف اولنمشدر . الحاله هده دخی بولکلرک دوربینسز اوله رق ، باخصوص غروب شمسه یقین کوریلنری بک چوقدر . نه پایلم که فن بر آز آغیرجه ترقی ایدیلور .

اما علم هیئتن پك شکایت ایتیم : بو علم جلیل حقیقه الجابی وجهله طریق قزیدهدر .

علی مظفر

مصاحبه فنیه

علم وفن بزه نهایتسز بر بحررا صورتنده کورینن جهانک حقیقه عظیم بر کره اولدیغنی اوکرتدی . لکن بو کره جسمک قسم مرکزینسک نه حالده بولدیغنه دأرشیمدی به قدر واسع معلوماته دسترس اوله مادی ؛ احتمالک : بوندن صوکره دخی دسترس اوله مایه جفز . آنجق سطح ارضه یقین بولنان طبقات تریایه نك حال و مرکباتی وجهانک هر نقطه سنه نظراً نه کبی قوانین اختلاف و تبدلاته تابع بولدیغنی علم طبقات الارض بزه اولدقچه کوسترمکدهدر .

هر نه قدر سطح ارضدن مرکز ارضه طوغزو بر تونل آچق وسع بشرک خارجنده ایسه ده جهانک مختلف نقطه لرنده آجیلان اولدقچه درین قوبور واسطه سیله بر عمق قدر تشکلات عمومی تریایه عائد بر چوق معلومات آلمشدر .

هایدی ، فرض محال اوله رق بر نقطه دن او نقطه نك سمت قدمنده ارضك دیگر سطحنده کاش دیگر بر نقطه یه قدر مرکز ارضدن مرور ایتك اوزره بر دیرمیر چو غنک نفوذی ممکن فرض اولنسون . عجا بو دیرمیر چوق نه کبی موادی دلوب یکدکن صوکره ارضك دیگر طرفندن چقه جقدر ؟

ایشته اصل مسئله نك جان آله جق نقطه سی بوراسیدر . بو خصوصده بزه الك جدی و مکمل معلوماتی وریه یله جک اولان علم طبقات الارض باقکیز نددیلور :—

اگر بویله بر جیو غنک اعماق ارضه طوغزی صابلاتنامی ممکن فرض اولتورسه بو آلت طوبراق داخلنده بر مدت حرکت ایتدکن صوکره قوم ، چاقالی صاری قوم ، اوزی طوبراق یعنی لوله جی چامسوری ، طاش ، کومور طبقه لرینی کچه جک ویدی

ایده جکزر .

ایشته باشلادق !

نظر منک احاطه ایستدیکي دائرة
داخلنده سطح ارضک لطیف بر
صورته آغاچلرله مستور
اولدیفنی ، اوتده بریده اکیئلرک
دالغه لندیفنی ، چنزارلرده قوزیلرک
اوتلادیفنی کوربیورز .

نظر منک احاطه ایستدیکي دائرة
داخلنده سطح ارضک لطیف بر
صورته آغاچلرله مستور
اولدیفنی ، اوتده بریده اکیئلرک
دالغه لندیفنی ، چنزارلرده قوزیلرک
اوتلادیفنی کوربیورز .

آرتق اراضی مزروعی بی
ترک ایستدیک اراضی کیتدیکه ملتبور
صیق ، صیق انحطاط ، ارتفاع پیدا
ایدیور . شیمعدی بر تونله
کیردک . بوتونلک دیوارلری
معاینه ایدرسک دنوق رنگلی ،
کیشف ، سرز بر ماده دن متشکل
اولدیفنی کوربرز . ایشته بونلرغیر

منتظم طبقه هیئتده اولسان قبالدر
کره ارضک سطحی اکثریتله ستر ایدن
قیار بوجنسدن اولوب حرارت داخلیه
ارضدن وجوده گلش و انقلابات دورا دور
ایله سطح ارضه آنلمشدر .

بناء علیه بو قیالره « ناری قیا » نامی
وبرایلر . ناری قیالره « ضرائیق » وولقایق
وترابه آن « نامرله اوج نوعه آریایلر .
براز دها بولزه دوام ایدرسک دیکر
نوع برقیاه مصادف اولوزز . بونلره دقت
ایدم . ناری قیالره ییلر نده بیوک برفق
اولدیفنی کوربیورز . ناری قیالر برجنسدن
وتمامله مجسم اولدقلری حالد بونلریکدیکرینه
استناد ایتش ویکدیکرینه بکزمه برطاقم
طبقه لردن متشکلدر .

هیئت عمومی لری بر دیواری یاقی ایچون
یکدیکری اوزرینه وضع اولنان طوغه لری
آکدرر . چونکه بونلر بلناویه سولرک
کیتدیکي انجبه قوملردن تشکل ایتش

بوکره عواطف سنیه حضرت پادشاهیدن مرصع امتیاز نشان ذیشانله تاطیف
بیوریان طوینخانه عامره مشیری ومکاتب عسکریه نظاری دولتو ذکی پاشا
حضرتلری

Son Excellence Zeki Pacha, maréchal de l'artillerie et ministre des Ecoles Militaires Impériales, décoré dernièrement de l'Ordre de l'Intiaz en brillant.

ایچنده قوملقدن ، قیالنه قیالقدن قوملغه
تحول ایدرلر ؛ لکن بوتحولاندن برینسک
بیله وقوعه گلسیچون لازم کلن مدت مدیده
شایان دقتدر . کذلک ارضک بعض محاررند
کوجن طاغلرک ، دیکر قسملر نده بوکسلمکده
اولدیفنی اکلاشلمش وبوحال دها نوع بشرک
کره جهانی مسکن اتخاذا ایستکلرندن اول
بیله حکمفرما اولدیفنی محقق بولندیفنی کی
ارضک دور زوالنه قدرده دوام ایدمچکی
مظنون بولنشدر .

علم طبقات الارضک وبردیکی معلوماتک
صحت وعقله اولان یقینانی آکلامق ایچون
اک کوزول ، اک زحمتسر واسطه برده بر
بولله اجرای سیاحتدر . اگر قارئین آرزو
بیورلر سه بولله برسیاحت هان بدأ ایدیورلر .
چانم نه اعتراض ایدییورسکیز ؛ بوسیاحت
ایچون برچوق مصارف اختیار ایتک ،
اوزون اوزادی به حاضرلقد بوللق لازم
دکلدر . سیاحتی عملی دکل ، نظری اجرا

سکزر میل دها حرکت ایستدکلن
صوکره احتمالک : یوشاق باخود
مذاب برچوق مواد تصادف
ایده جکدر . بومواد آره سنده دخی
یدی بیگ میل قدر کیتدکلن صکره
تکرار برطاقم سمرت طبقه لره یعنی
چپوغلک اولا استعمال اولندیفنی
نقطه نکل سمت قدمنده کی نقطه
دیکره یتشه جک ، کیت کیده
قایلاشان طبقه لره آره سنده برقاق میل
دها کال زحمتله حرکتله سطح ارضه
جقیه جقدر . بو عملیاتک نتیجه سی
بزه برقاق میسل تخنده و قیادن
معمول برقشر اوزرنده اوطور -
دیغمز ی وبوقشر وسیعک داخلنک
بیکلرجه میللک قطره مالک مواد
متبعمه دن متشکل بر کره جسیمه
حالدده اولدیفنی آکلاتق ایچون
کافیدر . علم طبقات الارض
علمایی قشر ارضک مرکباتی
علی العموم قیاعتیرله کوستیرلر .
سطح ارضک مختلف نقطه لرده

نظر من عرض ایستدیکي اختلاف جنس وطبیعت
ترابه سی ، آلتنده بولنان قیالرک تشکیلات
ومرکباتنه تابع بولنور .

سطح ارضه اقتدار فوق الماده طبیعتک
تأثیراتیلله هر زمان عظیم ، شایان حیرت
تحولات وقوعه گلکده در . مثلاً :

یاغورلر ، نهرلر ، سیلارلر قیالری
بطاشکارانه لکن ثابت بر سسی متمادی ایله
لایق قطع قومه تحویل ایدمک بحراری بویجه
سورولککده وساحلرینه ومنصبیلرینه
طبقه ، طبقه بیغفرق مرور زمان ایله یکیکی
قطعات ترابه حصوله کتیرمکده در . اعصار
مدیده نکل مروریلله بوقطعات ترابه سرد -
لشهرک ویکدیکرله امتزاج ایدمک یکیکی قیالر
تشکیل ایستدیکي حالدینه برچوق سنه لرک
مروریلله بوقاریده کوربان اسبایدن طولانی
تکرار قوم اولور . یعنی بوجمله حییات
کره جهانی تشکیل ایدن قرون لاناھی

واسطه اجرائیه اختراعیله اوغرا -
شمقه درلر .

کومور طبقه سندن سوکره
صره ايله (ماغذیان لایم ستان) ،
(نیوردستان) ، (شل لایم
ستان) ، (مارل) ، (لیس
لایم ستان) و (تباشیر ، غریسنند)
طبقه لری کلیر .

یوقاریده بیان اولنان مواد
ارضیه ک جله سنه (تشکلات ثانیه
دینیلر . شمدلیک قارنر من شو قدر
بر مصاحبه جکی کافی هدایله سینلر .
آنلر رغبت کوستردکن سوکره
بزم مصاحبه یی ترک ایتمه جگن
طبیعدر .

علی رضا سیفی

سیاحت

اوروپا خاطر اتم

ایکینجی قسم

اوروپا خاطر اتمک برنجی قسمی بنه
الکریم ختم بولدی . هر بری عمرمک
بر آینه سیاحتی و اوروپا ده ایکی سنه ک
دم تحصیل و تجربه مک بر خطرته فیوض
و معرفتی اولان بو محققه لره - صنایع ادبیه
مزایندن کاملاً محروم بر کیجی قلمیله املا
ایدلدارینه بناء - هیچ بر قیمت ادبیه سی
اولماده سی لازمکدنکی حالد قدر شناسان
سی و مشتاقان معارف طرفارندن مظهر
اولدینی ترغیبات و تقدیرات عالیله نهایت
تشکر اولدرم . سفینه سی ، راغبان علوم
وفنونک تشویقات معرفت پرورانه سیله یورد
بو ایسه ذاتاً حصول بولش اولدیفندن
عجزمه غلبه ایدن امل سی پرورانه مک قوه
محرکدن مهجور قله جفی تصور بیه ایتم .
بوکا کونکته لره ایکینجی قسمه ده باشلا یورم .
بو قسم قورسیقا اطه سیله آفریقای شمالی
سواحلنده کی جولانی شاملدر . بوندن
سوکره مرکز مدینت دینلن پارسه صیره
کله جکدر .

آلمانیا سفیری بارون دومارشال جناب لری

L'Ambassadeur d'Allemagne Baron de Marschale .

باشلا یورز . شمده ناری قیا اوزرنده
بولنورز ، مقدماتی بولاری نظر تدقیقندن
کچیرمدک ، هایدی آفر ، آفر یوقاری چیمقه
باشلا یلم . فساری بو طرفه طوتکنز ! نا که
ایکی طرفی تشکیل ایدن دیوار لری لایقیه
کوره بیهلم .

بومانی قیالره برنجی اولان (غنیش)
اصل غزایته یک مشاهددر . لیکن اوقدر
سرت اولسدینی کی رنگی دخی اولدقجه
تخلف ایدر . ایکینجی طبقه (میقا) درلر .
اوجنجه طبقه اوروپا اولرینک داملری
ستر اتمکده قوللانیان لوله سی چاموریه
نمترج سیاه طاشلردن متشکل بولنور .

دردنجی طبقه سینه او طاشک قومه مزوج
بولاندن ، بشنجی طبقه (ماونشین لایم ستان)
دینان طاشلردن متحصلددر . ایسته کومور
طبقه سنه واصل اولدق . بو کومورلر جهانک
آلتونلردن ده ا قیمتلی دکلیدر ؟ اگر
معدن کوموری اولمسه آلتونک کثرتی بشری
شو بولندینی نهج تمالی به سوق ایده بیلیری
ایدی ! بر چوق ارباب علم وفن کیندججه
تراید ایدن صرفیاته نظر اکومورک نهایت
ختمه رسیده اوله جفندن قورققده ، حق
کومورکجه سی تقدیرنده رینه قائم اوله جق بر

مرور زمان ايله بالامتراج قیا حالی
آلشددر . بناء علیه بونلرده « مانی
قیا » درلر .

باقیکنز ! دمین طبقه لره
مرتسم لری هان افقی بر حالد
ایدی ، حالوکه شیمدی بر
المخاط و انجا کسب ایتدی .
بونک سبی بردورده داخلدن بر
چوق ناری قیالره سطح ارضه
طوضی چیمقه اجبار اولمادی
وبو قیالره مانی قیالره اجرای
تضیق ایتلیدر .

کوریور سکزیلا ! بعض محالده
طبقه لره عادتاً عمودی وضعیت
آلش ، بعضی ده بتون ، بتون
شکل اصلیری غایب ایتلیدر .
شو احوال مختلفه داخلدن بو

طبقات اوزرینه وقوعه کان تضیق
درجات متفاوت سندن متحصلددر .

« ناری قیا » لر آره سنده اک کوزلی
غزایتدر . بوقیا بر چوق مواددن مرکب
و کره ارضک اقدام کثیره سنه منتشر بر
حالددر . لطافت مرئی سی ، یک اوزون
مدت طاعلمه دن مصونیتی سببیه لوازم
انشایته اک مهمتی تشکیل ایدر . انکثره
داخلنده (پیر) نام محاک غزایتی جهانده
اک مشهور غزایتدر . (آبرون) دخی بویه
کوزل غزایت مالاک اولوب قصه مک قسم
کلیدی بو طاشلردن انشا ایدلشددر . کذلک
مصر داخلنده (پونی) عمودلری و (اغا
منون) هیکی جهانک اک کوزل غزایتلردن
معمولدر . مشهور (فیغال) مغاره سی
(ترابه آن) قیالریک غایت کوزل برنونه
سی حکمته در .

« مانی قیا » دینان منطق قیالره کلنجه
بونلر بر چوق نوعه مالکدر و احوال
مختلفه کور یایر . شو اختلافی کوزلجه
تدقیق ایده یلمک ایچون کندیزی درین
برقیوه ایدورز فرض ایدلم :

ایسته نهایت واصل اولدی ؛ یورغوناق
آقی ایچون براز توفقندن سوکره تدقیقانه